

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Kulturdepartementet
Postboks 8030 DEP
0030 OSLO

Deres ref.
14/3096

Vår ref.
14/4775 - EME

Dato
28.11.2014

Høring - registrering av innsamlinger

Vi viser til Kulturdepartementets brev 20.8.2014 med vedlegg.

Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet har i utgangspunktet ingen innvendinger til forslaget om å oppheve lov om registrering av innsamlinger. Vi er langt på vei enige med Kulturdepartementet i at Innsamlingsregisteret ikke har fungert etter de intensjoner som ble lagt til grunn da registeret ble etablert. Vi mener imidlertid at høringsnotatet i større grad burde vurdert ulike typer problemstillinger forbundet med innsamlinger, samt Norges internasjonale forpliktelser på området. Særlig etterlyser vi en nærmere vurdering av risiko forbundet med innsamlingsaksjoners rolle i finansiering av terrorisme.

Internasjonale forpliktelser

Norge, som medlem av Financial Action Task Force (FATF), har forpliktet seg til å gjennomføre blant annet FATFs anbefaling 8 om bekjempelse av terrorfinansiering gjennom veldedige organisasjoner. FATFs evalueringsrapport om Norges implementering av standardene, herunder anbefaling 8, ble diskutert og antatt i oktober d.å., og rapporten er nå til etterbehandling. Det er gitt to anbefalte tiltak om forbedringer av Norges systemer for å bedre etterleve anbefaling 8. Rapporten blir etter planen offentliggjort tidlig i desember. Det er sannsynlig at de ventede anbefalingene i

liten grad vil samsvare med konklusjonene i Kulturdepartementets høringsnotat. Vi mener det hadde vært fordelaktig om dette ble nærmere drøftet i høringsnotatet. Vi mener det også hadde vært gunstig at det ble gjort rede for mulige virkemidler som kan iverksettes for å møte Norges forpliktelser på området.

Særlig om terrorfinansiering gjennom innsamlinger som typetilfelle

Som nevnt innledningsvis i dette brevet mener vi at høringsnotatet med fordel kunne drøftet flere ulike typer misbruk forbundet med innsamlinger, da ulike typer misbruk kan begrunne ulike typer regulering. Vi deler Kulturdepartementets vurdering at «*det vil være hensiktsmessig om området styres av frivilligheten, gjennom for eksempel etiske retningslinjer, bransjenormer og krav som organisasjonene selv kommer til enighet om og følger opp på egnede måter*» (side 7). Slik egenkontroll vil trolig kunne ha mye for seg for å bedre integriteten hos innsamlingsaksjoner som ønsker å drive seriøst. Vi synes også det er positivt at frivillig sektor ønsker å promotere selvreguleringen i bransjen (som gjengitt i høringsnotatets side 6). Vi vil likevel presisere at slike mekanismer ikke er egnet for å forebygge og avdekke alvorlig kriminalitet som utøves gjennom innsamlingsaksjoner. Vi vil her igjen særlig peke på at terrorfinansiering utgjør en meget alvorlig trussel med stort skadepotensiale. Innsamling som modus operandi for å finansiere terror er kjent fra både Norge og andre land¹. Bransjens selvregulering må anses som utilstrekkelig for å møte slike trusler.

Vurdering

Under henvisning til ovennevnte mener vi at forslagene i høringsnotatet ikke i tilstrekkelig grad tar høyde for at pengeinnsamlinger kan benyttes i forbindelse med terrorfinansiering. Videre mener vi at Norges internasjonale forpliktelser ikke blir tilstrekkelig ivaretatt ved de forslag som Kulturdepartementet nå fremmer. Dersom lov om registrering av innsamlinger oppheves, mener vi at andre tiltak må etableres for å møte de aktuelle truslene. Slike tiltak kan for eksempel være innføring av en registreringsplikt for opplysninger om innsamlinger, noe KUD imidlertid fraråder i høringsnotatet. Eventuelt kan det vurderes andre tilsvarende mekanismer som sikrer myndighetene tilgang til tilstrekkelig informasjon om pengeinnsamlinger. Vi drøfter gjerne disse problemstillingene nærmere med Kulturdepartementet i det videre arbeidet.

---

¹ Se omtale og link til en nylig utgitt FATF-rapport om temaet her: <http://www.hvitvasking.no/Nyhetsarkiv/Terrorfinansiering-gjennom-misbruk-av-frivillig-sektor-ny-FATF-rapport/>

Avslutningsvis vises det til veilederen «*Ditt bidrag kan misbrukes*», som er utgitt av Justis- og beredskapsdepartementet. I veilederen vises det bl.a. til straffebestemmelsen som retter seg mot terrorfinansiering (strl. § 147 b). I likhet med Økokrim og PST, og under henvisning til ovennevnte momenter, mener Justis- og beredskapsdepartementet at en liberalisering av regelverket for innsamlingsaksjoner, på det nåværende tidspunkt, vil gi feil signaler med mindre kompenserende tiltak samtidig iverksettes.

Vi viser også til høringsuttalelse fra Politidirektoratet som er vedlagt. Uttalelse fra Politiets sikkerhetstjeneste er sendt direkte til Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Elin M Elverhøy
seniorrådgiver

Vedlegg: brev 30.10.2014 fra Politidirektoratet